

[eu och facket]

Ska fackföreningarna gräva sin egen grav?

Från april 2010 vill den moderatledda regeringen införa nya regler för hur kollektivavtal ska träffas mellan svenska fack och gästande utländska företag. Som en följd av EU-domstolens utslag i Laval-målet – den fackliga blockaden mot ett skolbygge i Vaxholm – får inte facket vidta konfliktåtgärder för att tvinga gästande företag att betala samma löner och villkor som svenska löntagare har.

Det blir endast tillåtet att kräva minimilön och vissa minimivillkor när det gäller till exempel arbetstid och semester. Kan arbetsgivaren visa, genom ett utländskt kollektivavtal eller lagstiftad minimilön i hemlandet, att minimikraven uppfylls har facket inte rätt att kräva kollektivavtal eller tillgripa stridsåtgärder.

EU-domstolen skriver i Lavaldomen att EU:s utstationeringsdirektiv ska tolkas så att värdmedlemsstaten inte kan kräva "arbets- och anställningsvillkor som går utöver" de minimiregler som anges i direktivet. En annan tolkning, såsom att kräva normallön och inte enbart minimilön, skulle enligt EU-domstolen "innebära att direktivet förlorade sin ändamålsenliga verkan". Direktivets "ändamålsenliga verkan" är således att bereda mark för låglönekonkurrens.

Regeringen föreslår att Lex Britannia, som ger facken konflikträtt för att tvinga fram svenska avtal, ska avskaffas.

Lex Britannia underkändes i Lavaldomen efter-

som EU-domstolen befann lagen vara direkt diskriminerande mot företag från andra EU-länder – trots att syftet är att motverka social dumpning och att säkerställa principen lika lön för lika arbete. Så här formulerar sig perukstockarna i Luxemburg: "Denna rätt att vidta stridsåtgärder kan göra det mindre lockande och till och med svårare för nämnda företag att utföra bygg- och anläggningsarbeten i Sverige och den utgör därmed en inskränkning i friheten att tillhandahålla tjänster i den mening som avses i artikel 49 EG."

Om regeringen, anförd av arbetsmarknadsminister Sven Otto Littorin, får som den vill så kommer den svenska fackföreningsrörelsen att vingklippas och den låglönekonkurrens som var fallet i Vaxholm hösten 2004 att sättas i system. Detta måste fackföreningsrörelsen sätta stopp för, annars gräver man sin egen grav. Vägra att erkänna EU-domstolens antifackliga Lavaldom. Kräv att våra folkvalda politiker slår vakt om de lagar som riksdagen har stiftat.

Det är alldeles utmärkt att även LO:s ordförande Wanja Lundby-Wedin numera tycker att Sven Otto Littorin ska dra tillbaka regeringens Lavalproposition. "Regeringens nuvarande lagförslag slår undan benen för kollektivavtalsregleringen", konstaterar Wanja Lundby-Wedin i ett pressmeddelande den 3 december.

Men för att sätta kraft bakom kravet måste kampanjen "Rör inte konflikträtten! Försvara Lex Britannia!" inte bara fortsätta utan intensifieras.

Gösta Torstensson

Bli med i Folkrörelsen Nej till EU:s Fackliga Nätverk

Lavaldomen och EU:s utstationeringsdirektiv visar att EU är ett allvarligt hot mot den svenska arbetsmarknadsmodellen med konflikträtt och kollektivavtal, eller med andra ord ett grundskott mot de landvinningar som svensk fackföreningsrörelse gjort de senaste hundra åren.

Lissabonfördraget, den nya EU-grundlagen, innebär inget skydd för de fackliga rättigheterna såsom det hävdas från LO-ledningen och andra EU-entusiaster. Tvärtom så innebär Lissabonfördraget i praktiken att Lavaldomen och andra antifackliga EU-domar grundlagsfästs, dvs. de blir cementerade och opåverkbara för politiska beslutsfattare.

Och, som vanligt i EU-sammanhang, det kommer mera. På riksdagens bord ligger en proposition som syftar till att införliva EU:s tjänstedirektiv i svensk lagstiftning, vilket medför att låglönekonkurrensen kommer att breda ut sig än mer.

EU-kommissionen kommer inom kort att lägga fram ett säsongsarbetardirektiv som enligt LO:s ordförande Wanja Lundby-Wedin öppnar för "en total avreglering av arbetsmarknaden".

För att bjuda motstånd mot denna förödande utveckling har Folkrörelsen Nej till EU initierat ett tvärfackligt nätverk, Folkrörelsen Nej till EU:s Fackliga Nätverk. Det är öppet för dig som är fackligt aktiv (eller bara medlem) och EU-kritisk. Det kostar ingenting och du behöver inte vara

medlem i Folkrörelsen Nej till EU (men det är inget hinder).

Nätverkets syfte är utbyte av information, kunskapsuppbyggnad samt att anordna och samordna olika aktiviteter. Nätverket har startat som en mejlgrupp för informationsspridning och med att producera ett digitalt nyhetsbrev. Det kommer också att beredas utrymme för nätverket på hemsidan www.nejtill.eu.se. Efterhand avser vi att anordna seminarier, hearingar, studiecirklar etc.

Nätverket avser också att etablera kontakt och samarbete med andra fackligt inriktade EU-kritiska organisationer, såsom Fagbevaegelsen Mod Unionen i Danmark, Trade Unionists Against the EU Constitution i England och Nei til EU:s Faglig utvalg i Norge.

Nätverket administreras av Gösta Torstensson, Folkrörelsen Nej till EU (och passiv medlem i Kommunal). Du som vill bli med i nätverket mejlar gosta.torstensson@nejtill.eu.se. För mer information ring 070-286 08 70.

Eva Anderzon, Kommunalarbetareförbundet
Jan-Erik Gustafsson, Fackförbundet ST
Jannika Fahlander, Handelsanställdas Förbund
Jannis Konstantis, Fackförbundet Seko
Kent Wahlberg, Livsmedelsarbetareförbundet
Maria Pohn, Vårdförbundet
Mats Norrstad, Lärarförbundet
Minna Pyykölä, Journalistförbundet
Patrik Ljunggren, Transportarbetareförbundet
Peter Lilja, Industrifacket Metall
Rolf Axelsson, Hamnarbetareförbundet

Rör inte konflikträtten! Försvara Lex Britannia!

Som en följd av EU-domstolens avgörande i Laval-målet – den fackliga blockaden mot ett skolbygge i Vaxholm – föreslår den borgerliga regeringen att facket inte får tvinga gästande företag att betala samma löner och villkor som svenska löntagare har. Det blir endast tillåtet att kräva minimilön och vissa andra minimivillkor. Kan det utländska företaget visa, genom ett kollektivavtal eller lagstiftad minimilön i hemlandet, att minimikraven uppfylls har facket inte rätt att kräva kollektivavtal eller vidta konfliktåtgärder.

Arbetsmarknadsminister Sven Otto Littorin (m) föreslår att Lex Britannia, som ger facken konflikträtt för att tvinga fram svenska kollektivavtal, i praktiken ska avskaffas. Lex Britannia tillkom i början av 1990-talet efter att Sjöfolksförbundets blockad mot det utlandsflaggade fartyget Britannia förklarats ogiltig av domstol. Lex Britannia gjorde det möjligt för facket att tillgripa stridsåtgärder mot ett utländskt företag i syfte att driva igenom ett svenskt avtal.

Regeringens lagförslag innebär ett dräpslag mot den svenska fackföreningsrörelsen och ett grundskott mot den svenska kollektivavtals-

modellen. Förslaget röjer väg för låglönekonkurrens och utnyttjande av underbetald arbetskraft från andra EU-länder i Sverige. I förlängningen hotar detta alla löntagares löner och arbetsvillkor i Sverige. Inte utan anledning anser Svenskt Näringsliv att Lavaldomen är ”mycket tillfredsställande”.

Vi kräver att regeringen drar tillbaka sitt lagförslag och att våra folkvalda politiker vägrar att anpassa svensk lagstiftning efter EU-domstolens antifackliga avgörande i Laval-målet. Sverige har inte överlätit några befogenheter till EU att överpröva arbetsrättsliga lagar som tillkommit i demokratisk ordning i Sveriges Riksdag. En förutsättning för Sveriges medlemskap i EU är de garantier som gavs inför folkomröstningen 1994 om att kollektivavtalsmodellen skulle förbli oantastad.

Rör inte konflikträtten! Försvara Lex Britannia!

Hitintills har uttalandet antagits av:
Kommunal Stockholms län sektion 30
Transport avdelning 3 Göteborg
Kommunal Stockholms län (78.000 medlemmar)

Delta i kampanjen "Rör inte konflikträtten! Försvara Lex Britannia!"

● Föreslå att din lokala fackförening ställer sig bakom uttalandet som finns här ovan.

● Hjälp till med att sprida flygblad. Kan beställas kostnadsfritt från kansli@nejtilleu.se.

● Skicka vykort till Sven Otto Littorin. Kan beställas kostnadsfritt från kansli@nejtilleu.se.

● Anslut dig till Facebookgruppen "Rör inte konflikträtten! Försvara Lex Britannia!". Gå in på Facebook och sök på "Lex Britannia" så kommer du till gruppen.

● Skriv under ett brev som automatiskt mejlas till Sven Otto Littorin. Gå in på www.namninsamling.com/skitilavaldomen.

Stå upp för den svenska arbetsmarknadsmodellen!

Onsdagen den 2 december klockan 14.00 meddelade Arbetsdomstolen [AD] dom i det så kallade Laval-målet [mål A 268/04]. Enligt AD:s dom ska fackförbunden Byggnads och Elektrikerna betala närmare 2,7 miljoner kronor i skadestånd och rättegångskostnader till det lettiska byggbolaget Laval med anledning av konflikten i Vaxholm hösten 2004.

– Först beslutar AD att konflikten mellan Byggnads och Laval är lovlig och inte behöver avbrytas. Fem år senare beslutar samma domstol att man nu ska betala ett omfattande allmänt skadestånd. Dagens dom strider mot sunt förnuft. Det är obegripligt att facket ska betala skadestånd när man följt gällande svensk rätt och beslut i AD, säger Byggnads ordförande Hans Tilly.

Arbetsdomstolen är splittrad. Det är bara fyra av AD:s sju ledamöter står bakom domslutet.

– Arbetsdomstolens dom i Laval-målet är mycket allvarlig och får i förlängningen stora konsekvenser för svenska löntagare. När nu fackföreningar godtyckligt kan komma att tvingas betala stora skadestånd blir det svårt att arbeta för justa villkor för utländska byggnadsarbetare, säger Hans Tilly.

– Men vad som är värre är att hela Laval-målet, från EU-domstolens dom i Vaxholmsmålet till regeringens förslag till Lavallag, öppnar för lönedumpning, fortsätter Hans Tilly.

För ett par veckor sedan lade arbetsmarknads-

minister Sven Otto Littorin fram en proposition med anledning av EU-domstolens underkännande av den svenska kollektivavtalsmodellen i det förhandsavgörande som den svenska Arbetsdomstolen begärt med anledning av konflikten i Vaxholm.

Littorin föreslår bland annat fackförbundens konflikträtt inskränks och att utländska kollektivavtal eller lagstiftning ska bli gällande på svensk arbetsmarknad om de uppfyller på förhand bestämda minimikrav när det gäller löner och andra arbetsvillkor.

– Det är ett nederlag för den svenska modellen. De som inte har förstått varför vi tog strid om detta de får vakna upp nu, säger Hans Tilly. Domen gör det mycket svårare att bevaka kollektivavtal och arbetsvillkor för hela svenska arbetsmarknaden.

– Dagligen stöter vi på företag som tummar på arbetsmiljön och som i kollektivavtalet uppger en lönesumma och betalar ut en annan lön till byggnadsarbetarna. Det pågår en villkors- och lönedumpning på dagens arbetsmarknad. Risker att företag som sköter sig blir utkonkurrerade av företag som sparar in på arbetsmiljön och betalar ut lägre löner, konstaterar Hans Tilly.

SVENSKT NÄRINGSLIV VÄLKOMNAR [föga förvånande] domen i Arbetsdomstolen

– Det är positivt att Arbetsdomstolen ålägger de inblandade fackförbunden att betala allmänt skadestånd till Laval. Detta inskräper vikten av att fackförbund respekterar EU-rätten, säger Lars Gellner, arbetsrättsjurist på Svenskt Näringsliv, i en kommentar till domen.

– Det är naturligtvis tillfredsställande att denna fråga nu fått ett rättsligt slut. Att stridsåtgärderna var otillåtna vet vi redan genom EU-domstolens dom, fortsätter han.

I praktiken är det Svenskt Näringsliv som har drivit den juridiska processen mot Byggnads och Elektrikerna eftersom Laval försattes i konkurs den 24 mars 2005. Svenskt Näringsliv har bland annat finansierat advokaterna Anders Elmér och Martin Agell som varit Lavals juridiska ombud under de drygt fem år som den rättsliga processen pågått.

Självklart ska Byggnads och Elektrikerna vägra att betala något skadestånd till Laval eller rättegångskostnader till Svenskt Näringsliv, helt enkelt därför att de har följt gällande svensk lagstiftning. Byggnads krävde att Laval skulle

BILD: ROBERT INBERG

skriva under ett svenskt kollektivavtal och när byggbolaget vägrade att göra detta satte Byggnads arbetsplatsen i blockad och strax därefter utlöste Elektrikerna en sympatiåtgärd, helt i enlighet med den så kallade Lex Britannia som riksdagen instiftade 1991. När blev det ett brott att tillämpa gällande svensk lagstiftning?

Om något skadestånd alls ska dömas ut i Laval-målet så ska det rimligen betalas av den svenska staten, och inte de berörda fackliga organisationerna. Det är ju enligt EU-domstolen den svenska staten som infört lagar som förvandlar svenska medborgare som följer dess lagar till brottslingar.

AD-domen är dessutom ett skolexempel på retroaktiv lagstiftning. Sådan lagstiftning är uttryckligen förbjuden i svensk grundlag. Skälen till det är självklart i en rättsstat. Medborgare som handlar enligt gällande lag ska inte flera år senare kunna dömas efter en nyskriven lag med en helt annan innebörd.

LIKA SJÄLVKLART SKA BYGGNADS, Elektrikerna och hela den svenska fackföreningsrörelsen vägra att underordna sig EU-domstolens antifackliga avgörande i Laval-målet och med alla medel bekämpa de antifackliga lagändringar som den moderatledda regeringen nu [med illa dold förtjusning] har lagt på riksdagens bord.

EU har ingen rätt att tafsa på den svenska arbetsmarknadsmodellen. Inför folkomröstningen om medlemskap i EU för 15 år sedan utfästes det garantier från såväl Carl Bildt som Ingvar Carlsson, från såväl SAF och Industriförbundet [idag Svenskt Näringsliv] som LO och TCO, att ett eventuellt medlemskap i EU inte skulle påverka kollektivavtalen eller fackföreningarnas konflikträtt. Det hade vi fått garantier för under medlemskapsförhandlingarna.

Senast idag, onsdagen den 2 december klockan 10.21, hävdade Wanja Lundby-Wedins medarbetare Anders Larsson i ett mejl att ”Sverige [fick] garantier inför medlemskapet i EU att vi skulle få ha vår modell i fred”.

När, om inte nu, ska de fackliga och politiska makthavarna använda sig av dessa garantier och meddela berörda EU-institutioner att vilka lagar och regler som ska gälla på svensk arbetsmarknad bestäms av den folkvalda riksdagen och inte av ickevalda byråkrater och lagvrängare i Bryssel och Luxemburg.

Gösta Torstensson

Johan Lindholm, Byggettan: – Arbetarna är grundlurade

När det lettiska företaget Laval betalade de anställda 35 kr i timmen, stred facket för en avtalsenlig lön för arbetarna. Byggettan följde de spelregler som då gällde på arbetsmarknaden, ett regelverk som facket och arbetsgivarna tillsammans kommit överens om.

– Arbetare i Sverige är förda bakom ljuset när de nu ska straffas med mångmiljonbelopp i skadestånd. Det är våra medlemmar som får betala för att vi följde arbetsmarknadens spelregler. Det är helt orimligt, säger Johan Lindholm, Byggettans ordförande.

– När svenska folket sa ja till att gå med i EU, fick vi garantier att arbetsrätten skulle förbli orörd. Vi är grundlurade, garantierna var inte värda något. Nu tar domstolarna över.

Johan menar att det hela är som en teaterpjäs iscensatt av Svenskt Näringsliv för att försvaga facket. De finansierade bland annat Lavals strider mot facket, ett företag som inte ens var medlem i deras egen organisation. Och de har fått politikerna med sig. Politiker som hade kunnat stå upp för sina löntagare, men som istället valde att gå i Svenskt Näringslivs ledband. Många små företag kommer att gå i konkurs när näringslivet inte står upp för konkurrensneutralitet mellan företagen.

– Politikerna struntar i sina egna väljare och låter Urban Bäckström styra och ställa.

Inför valet måste partierna visa var de står när det gäller arbetsrätten och den svenska modellen. För detta kommer att bli en valfråga, tro mig, säger Johan Lindholm.

Jan-Erik Gustafsson

Hans Tillys fromma förhoppningar [del 1]

I en kommentar till Arbetsdomstolens avgörande i det så kallade Lavaldömet signalerar Byggnads ordförande Hans Tilly resignation och modlöshet.

I stället för att med alla till buds stående fackliga och politiska medel bekämpa att den antifackliga Lavaldömet från EU:s domstol i Luxemburg, som nu bekräftats av Arbetsdomstolen i Sverige, får genomslag på den svenska arbetsmarknaden, hoppas Hans Tilly på att EU ska kunna lösa problemen: "Arbetet med att återställa det som blivit förstört [måste] fortsätta inom EU", säger Hans Tilly, trots att det är medlemskapet i EU som förorsakat problemen.

En av de förändringar han tänker sig är att "gemensamma krafter [måste] driva kravet på ett socialt protokoll i EU som klargör balansen mellan den fria rörligheten och strejkrätten och garanterar likvärdiga villkor för arbetstagare".

Det är konstigt att Hans Tilly kommer med det kravet nu, ett par dagar efter att EU:s nya grundlag, Lissabonfördraget, har trätt i kraft. Varför krävde LO-ledningen inte detta någon gång under de många år som förhandlingarna om först EU-konstitutionen och sedan Lissabonfördraget pågick? Fram till hösten 2006 var det Göran Perssons socialdemokratiska regering som företrädde Sverige i dessa förhandlingar. Att nu när förhandlingarna är avslutade och fördraget är på plats kräva ett socialt protokoll är som att kasta in jästen i ugnen efter att brödet redan är färdigbakat.

EFTER ATT IRLAND RÖSTAT NEJ TILL Lissabonfördraget i juni 2008 fick fackföreningsrörelsen och socialdemokraterna i Sverige ett gyllene tillfälle att lyfta frågan om socialt protokoll för hela unionen eller ett nationellt undantag som skyddar svensk arbetsrätt. Men vad gjorde Hans Tilly och de andra i ledningen för LO? Ingenting. I stället för att respektera det irländska folkets förkastande av Lissabonfördraget [Lavaldömet och andra antifackliga EU-domar var en mycket starkt bidragande orsak till att irländarnas röstade nej] och dödförklara att Lissabonfördraget, eller i vart fall uttala stöd för de progressiva delar av den irländska fackföreningsrörelsen som krävde att Lissabonfördraget skulle omförhandlas och

kompletteras med ett juridiskt bindande socialt protokoll av den modell som Europafacket föreslagit, så verkade LO-ledningen för att Sverige skulle ratificera Lissabonfördraget utan några som helst villkor. Faktum är att den socialdemokratiska riksdagsgruppen hade avgörandet i sin egen hand. Eftersom Lissabonfördraget medför att Sverige överläter mer beslutsmakt till EU, var riksdagen tvungen att ta beslutet med tre fjärdedels majoritet. Socialdemokraterna har 130 ledamöter i riksdagen, det hade räckt att 91 av dem hade röstat nej och vilket hade tvingat Fredrik Reinfeldt att begära att ett socialt protokoll eller ett nationellt undantag skulle tillfogas Lissabonfördraget.

HADDE DE ÖVRIGA STATS- OCH regeringscheferna gått med på ett sådant krav? Det får vi aldrig veta. Men det troliga svaret är ja, eftersom det krävdes att samtliga 27 medlemsländer ratificerade Lissabonfördraget för att det skulle kunna träda i kraft. Sverige [läs: de svenska socialdemokraterna] hade alltså vetorätt.

För att EU ska kunna anta ett sådant protokoll som Hans Tilly nu efterlyser, krävs det att man inleder en ny så kallad regeringskonferens och gör

Bild: CHRISTER THEMPANDER

ändringar och/eller tillägg till de gällande fördragen. Om, och i så fall när, en sådan fördragskonferens kan komma till stånd är skrivit i stjärnorna. Inget talar för att det kommer att ske under överskådlig framtid. Och en förutsättning för en ny fördragskonferens är att alla 27 medlemsländer är överens. Det räcker med att ett medlemsland säger nej.

Om vi bortser ifrån detta, och för en stund leker med tanken att det öppnas en ny regeringskonferens och att Sverige eller något annat medlemsland föreslår det sociala protokoll Hans Tillys fantiserar om. För att det ska bli verklighet måste samtliga 27 medlemsländers regeringar ställa sig bakom protokollet och därefter måste det nya fördraget godkännas av samtliga 27 medlemsländers nationella parlament.

Hur troligt är ett sådant scenario? Det räcker med att konstatera att den brittiska regeringen, oavsett om det är Labour eller Tories som sitter på regeringstaburettarna, kommer att motsätta sig detta. När Irlands premiärminister Brian Cowen inför den andra irländska folkomröstningen försökte få sina kollegor i de andra medlemsländerna att göra någon form av betydelselöst medgivande av löntagarnas rättigheter för att tillmötesgå den irländska fackföreningsrörelsen, mötte detta kompakt motstånd framför allt från Labourledaren Gordon Brown.

DEN POLITISKA SITUATIONEN I DE 27 medlemsländerna är i dag följande: 18 länder har borgerliga regeringar, 4 länder har koalitionsregeringar med socialdemokrater och borgerliga partier, 4 länder har socialdemokratiska regeringar [inklusive det brittiska marknadsliberala Labourpartiet], och ett land, nämligen Malta, har en kommunist som premiärminister.

Hans Tillys strategi för att bekämpa Laval- domen är mot bakgrund av det reellt existerande EU enbart fromma förhoppningar. Fromma, men äventyrliga. För om denna strategi [läs: självbedrägeri] blir den svenska fackföreningsrörelsens motmedel mot den moderatledda regeringens ambition att underminera den svenska kollektivavtalsmodellen, då är slaget förlorat redan innan det börjat.

[Del 2 av Hans Tillys fromma förhoppningar kommer i nästa nyhetsbrev. Då undersöker vi förutsättningarna för att revidera EU:s utstationeringsdirektiv.]

Gösta Torstensson

Britter vill värna brittiska jobb

Restriktionerna för rumänska och bulgariska arbetare kommer att fortsätta i minst två år till i Storbritannien, meddelade den brittiska regeringen på tisdagen.

Storbritannien ska begränsa antalet invandrare från de två nyaste EU-medlemmarna Rumänien och Bulgarien till totalt 25. 000 per år. Merparten av dessa ska få arbeta inom jordbruket. Det rapporterar Daily Mail.

Den brittiske migrationsministern Phil Woolas sade inför parlamentet att restriktionerna ska fortsätta till slutet av 2011.

– Givet hur arbetsmarknaden ser ut är det viktigt att vi fortsätter att försvara de inhemska arbetarnas intressen, sa Woolas.

EU-förslag vill gynna småföretagare

Små och medelstora företag slipper krav på att förebygga och undvika arbetsrelaterade sjukdomar och olycksfall.

Det är innebörden i ett förslag från EU-kommissionen som räknar med att företagens ägare på så vis kan spara in nära sju miljarder kronor, enligt tidningen Kommunalarbetaren.

Förslaget kritiserar av Europafackets ordförande Wanja Lundby-Wedin, och det är osäkert om förslaget får majoritet i EU-parlamentet.

Ungerska brandmän i protest

Fler än 2.000 brandmän marscherade i en karavan med 50 brandbilar till det ungerska parlamentet i Budapest för att protestera mot föreslagna nedskärningar om 5 procent.

Några dagar tidigare genomfördes en nio timmar lång järnvägsstrejk i protest mot att flera järnvägslinjer väntas dras in av besparingsskäl.

Ungerns har drabbats hårt av den ekonomiska krisen. Landet har redan en arbetslöshet på 10 procent och kommande nedskärningar är ett försök att hålla budgetunderskottet under kontroll för att tillmötesgå EU:s och IMF:s lånevillkor.

Hej Wanja !

Nu är det dags att ta den kamp för det svenska kollektivavtalsystemet och svensk arbetsrätt, som uteblev i samband med ratificeringen av Lissabonfördraget. Några förhandlingskrav för att godkänna Lissabonfördraget [och därmed EU-domstolens fortsatta roll] framfördes ju aldrig av socialdemokraterna. Våra fackliga rättigheter skulle garanteras efteråt, genom ett socialt tilläggsprotokoll till fördraget och genom att kämpa emot att svensk lagstiftning försämrades. Många av oss fackligt aktiva ansåg att detta var som att kasta in jätten efter att degen satts i ugnen. Men nu måste vi göra det bästa av den uppkomna situationen.

Arbetsmarknadsminister Sven Otto Littorin har nu skickat en proposition till lagrådet för granskning där EG-domstolens dom i Laval-målet implementeras i svensk lagtext. Röstas riksdagen för propositionen innebär det ett dråpslag mot svensk fackföreningsrörelses möjligheter att motverka lönedumpning m.m. Nu gäller det att använda tiden till intensiv opinionsbildning, protestmöten och massiva arbetardemonstrationer. Vi är 2.900 medlemmar i vår sektion i Kommunal och vi antog ett uttalande på vårt senaste sektionsmöte som bifogas som fil till dig.

Med vänlig hälsning och hopp om svar.

Göran Gustavsson

Sektion 30 Kommunal Stockholms Län

Hej Göran,

Tack för brevet.

För tillfället får LO:s ordförande, Wanja Lundby-Wedin, mycket post och hon har bett mig hjälpa henne så att alla får svar i rimlig tid.

Wanja får ditt brev tillsammans med en kopia av det svar som jag sänt till dig.

Jag gick ner med ert uttalande till Lise-Lotte Lenberg som är enhetschef på LO:s internationella enhet och som arbetat mycket med Laval-målet och som deltar vid EFS styrelsemöte. Hon tycker att det är ett riktigt bra uttalande.

Precis som ni konstaterade fick Sverige garantier inför medlemskapet i EU att vi skulle få ha vår modell i fred.

Men det finns ingen anledning att ge upp. Vi förlorade i Laval-målet men förlorare är bara den som ger upp. Nu får vi ta nya tag med det nya parlamentet och med en delvis ny kommission.

Med vänliga hälsningar

LANDSORGANISATIONEN I SVERIGE

Anders Larsson

Efter Laval: Facket vid ett vägsکیل

Arbetsdomstolens [AD] dom i Laval-målet markerar slutpunkten i en fem år lång tvist. Facket döms att betala skadestånd och Laval's rättegångskostnader. Facket ska ha brutit mot EU:s regler om fri rörlighet. Men brottet är solidaritet, och domen är en klassdom.

Byggnads Hans Tilly har rätt när han säger att domen strider mot sunt förnuft. Domstolen bedömde 2004 att de stridsåtgärder som Byggnads vidtagit var lovligen, men kräver nu att facket ändå ska betala skadestånd, trots att de bara har följt svensk lag och AD:s beslut. AD tycks också mena att facket borde ha förstått vad EU-rätten innebär, men sanningen är ju att AD inte heller förstod detta. Det var därför som EU-domstolen kopplades in.

EU-domstolen, vars besked kom 2007, olagligförklarade centrala delar av den svenska strejkrätten och deklarerade att samma villkor inte ska gälla alla arbetare. Och i linje därmed har regeringen föreslagit att apartheid ska införas på arbetsmarknaden från och med nästa år. Utländska arbetare som är stationerade i Sverige ska inte ha samma rättigheter som svenska arbetare, och facken förbjuds att tvinga fram fullständiga svenska villkor för dessa arbetare.

Huvudfrågan är därför inte skadeståndet och faktiskt inte heller regeringens förslag som anpassar svenska regler till EU-lag. Istället är och förblir grundproblemet EU som fungerar som en kapitalets murbräcka. Brysselbyråkrati, EU-lag och jurister utan demokratiskt mandat maler nu i snabb takt sönder de regleringar som arbetarrörelsen tillkämpat sig i en sekellång kamp.

Arbetsgivarna, som genom sitt ägande av företagen redan har en stark maktställning, stärks ytterligare av en borgerligt dominerad europeisk dimension och av EU-lagar i vilka kapitalets rättigheter har företräde framför arbetarnas rättigheter. EU-medlemskapet har i grunden förändrat maktförhållandet mellan arbete och kapital i Sverige.

Men det var inte detta svenskarna röstade för 1994. Vi lovades av en enig ja-sida att strejkrätten, de fackliga rättigheterna och den svenska arbetsmarknadsmodellen var fullt förenliga med EU-lag. Utan detta löfte skulle arbetarrörelsens ledning aldrig ha tagit ställning för svenskt in-

träde.

Nu vet vi att EU-medlemskapet är oförenligt med grundläggande fackliga rättigheter. Med Lavalprocessen tvingar EU den svenska arbetarrörelsen att göra ett val mellan att fullfölja sitt historiska uppdrag som är att försvara löntagarnas rättigheter och att stödja fortsatt EU-medlemskap. Arbetarrörelsen står vid ett vägsکیل, och det är hög tid att ställa frågan: hur många av våra historiska segrar, våra fackliga och sociala rättigheter, är vi beredda att offra för fortsatt medlemskap?

För mig gick gränsen vid strejkrätten. Jag tycker att Sverige bör lämna den Europeiska unionen.

Tony Johansson

”Trakasserier av utländska arbetare”

Den nyliberala och fackföreningsfientliga högern och deras massmediala megafoner förnekar sig inte.

Chefen för Dagens Nyheters ledar-redaktion, Peter Wolodarski, är mycket tillfreds med Arbetsdomstolens avgörande i Laval-målet. Men att fackförbunden döms att betala 2,7 miljoner kronor i skadestånd tycker han är ”ett klen plåster på såren”.

Hursom anser han att AD-domen innebär en slags upprättelse: ”Trakasserier av utländska byggnadsarbetare kan inte rättfärdigas med hänvisning till en diffus svensk modell.”

Fackligt skadestånd gläder arbetsgivarna

– Det är positivt att Arbetsdomstolen ålägger de inblandade fackförbunden att betala allmänt skadestånd till Laval. Detta inskärper vikten av att fackförbund respekterar EU-rätten, säger Lars Gellner, arbetsrättsjurist på Svenskt Näringsliv.

Lars Gellner är nöjd med domen som innebär att Byggnads och Elektrikerna tvingas betala nästan 2,7 miljoner kronor i skadestånd och rättegångskostnader.

– Det är naturligtvis tillfredsställande att denna fråga nu fått ett rättsligt slut. Att stridsåtgärderna var otillåtna vet vi redan.

Irland strejkar mot nedskärningar

Den irländska fackföreningsrörelsen mobiliserar nu inför en ny generalstrejk mot regeringens planerade löne- och pensionssänkningar i den kommande statsbudgeten. Den fackliga ilskan gäller också den eventuella implementeringen av de nedskärningar som föreslås i den så kallade McCarthy-rapporten från i juli i år. Rekommendationerna går bland annat ut på att skära ned mer än 17.000 jobb i offentlig sektor och femprocentiga nedskärningar i socialtjänsten.

Irland har drabbats hårt av den ekonomiska och finansiella krisen. Landets budgetunderskott är i dag tolv procent och från EU-kommissionen i Bryssel och ECB-ledningen i Frankfurt kommer det skarpa påbud om nedskärningar alternativt skattehöjningar för att pressa ned underskottet till den nivå som EU:s stabilitetspakt tillåter, det vill säga maximalt tre procent.

[Lösningen på krisen var således inte att rösta ja till Lissabonfördraget vid den andra folkomröstningen i oktober, vilket var den samlade ja-sidans huvudargument.]

Jack O'Connor, ordförande för såväl fackförbundet SIPTU som ICTU, irländska LO, anklagar den irländska regeringen för att driva en

”destruktiv och thatcherlik” politik.

Arbetsgivarorganisationen IBEC har å sin krävt att pensionerna fryses till år 2011 och har avfärdat förväntningarna på löneökningar nästa år som ”orealistiska”.

Stora delar av Irlands offentliga sektor stängdes ned i slutet av november då uppemot en kvarts miljon arbetare deltog i en 24 timmar lång generalstrejk i protest mot förestående nedskärningar och lönesänkningar. Brandmän, lärare, vårdpersonal och även poliser som inte var i tjänst deltog i strejken.

De offentliganställda vänder sig mot att det är de som tvingas betala priset för krisen.

– Det är inte de offentliganställda som har orsakat krisen utan giriga bankirer, sade Jane Heuston från fackförbundet CPSU till brittiska The Guardian när hon stod strejkvakt utanför en polisstation i Dublin.

Intensiva förhandlingar pågår mellan den irländska regeringen och fackliga företrädare i ett försök att nå en överenskommelse om hur kommande besparingar inom den offentliga sektorn ska utformas, och för att undvika en andra generalstrejk. Ännu har förhandlingarna inte gett resultat. Samtidigt förbereder till exempel sjukhusen för en ny generalstrejk genom att ställa in icke akuta operationer och ingrepp.

Jan-Erik Gustafsson

THE EUROPEAN CENTRAL BANK DEMANDS:

PEOPLE'S MOVEMENT GLENNISEACHT AN PHOIBAIL www.people.ie 107 Amiens St. Dublin 1

Nu krävs en riktig förnyelse

Vi lever i en annan verklighet nu, sade Annelie Hulthén på S-kongressen. Jag hoppas att det är sista kongressen i den verkligheten – i den marknadsliberala socialdemokratins era.

Vet inte partiledningen att den tredje vägen äntligen har dött?

Jag hoppas därför att skrivningar som: ”Gemensamma resurser för välfärd ska gå till välfärd, inte till aktieägarnas vinstuttag. För att genomföra detta krävs en ny reglering som syftar till att uppnå högre kvalitet i välfärden och skärpta etableringskrav” – bara är en blairistisk fantomspasm från det förgångna.

Ja, jag vet att Dagens Nyheters ledarsida påstod att Carin Jämtin var otidsenlig när hon kritiserade privata aktörers vinstuttag från den offentliga sektorn. Men vad är det för fel på att försöka skapa lite tidsanda i stället för att vara slav under den?

Jag vet att man vill vinna medelklassväljare i Stockholm. Men kan parollen ”Kvalitetssäkra välfärden” verkligen hetsa upp väljarna 2010? Skulle inte tro det.

Det är fejt, fattigt och ideologiskt hållningslöst att låta idén om social rättvisa handla om att skydda riskkapitalisters rätt till våra skattepengar. Och vinst? Den måste ju skapats genom att tumma på något, såtillvida socialdemokrater inte gått på den liberala bluffen att endast privata aktörers vinstintresse kan skapa effektivitet, det vill säga billigare men jättebra för alla.

I STOCKHOLM HAR EXEMPELVIS DET nyliberala experimentet – privatprofit på skattepengar – varit igång sedan 1 januari 2008. För Rinkeby, en förort med tungt vårdbehov, innebar vårdvalets nya ersättningssystem som inte tar sociala hänsyn att vårdcentralens intäkter på ett år minskade med 32 procent eller 11 miljoner kronor trots att lika många personer var listade. Personalen skars ner från 36 till 19, arbetsbelastningen ökade med 43 procent medan den totala tillgängligheten minskade med 45 procent bland annat då patientbesök hos sjuksköterska blev olönsamt.

Redan i inledningsskedet hade två tredjedelar av nyetableringarna landat i områden med inkomster över genomsnittet, för lönsamt är nämligen att uppmana relativt friska att överkonsumera

vård. [Sälj hela skiten, Ordfront förlag.]

Resultatet: 400.000 fler sjukbesök och 115 miljoner i ökade kostnader för skattebetalarna. ”Förkylningar, lättare huvudvärk och till och med träningsvärk är några diagnoser/symptom som prioriteras.” [DN 13 juni 2009.].

Att, som den socialdemokratiska ledningen, låtsas att man kan förhindra vinst genom att kontrollera kvalitén är som att springa framför en tromb med ett litet vindskydd.

Socialdemokratins historiska kompromiss med nyliberalismen har lett till att jag i dag betalar skatt för att öka ojämlikheten i samhället. Nu behöver vi förnyelse på riktigt.

Ann Charlott Altstadt

Arbetslösheten räknas inte i EMU

Estlands regering jobbar intensivt för att uppfylla de monetaristiska [nyliberala] krav som ställs för att bli fullvärdig medlem i EU:s valutaunion, EMU. För att kunna införa euron får Estlands budgetunderskott inte överstiga 3 procent av BNP. Regeringen har skurit hårt i statsbudgeten för att uppfylla kravet.

Den offentliga åtstramningen har förvärrat arbetslösheten ytterligare i Estland. Arbetslösheten steg till 14,6 procent under årets tredje kvartal, visar siffror från landets statistikmyndighet. Under andra kvartalet uppmättes arbetslösheten i landet till 13,5 procent.

För att få gå med i EMU:s tredje steg, med överstatlig valuta och centralbank, ställs det krav på strama tyglar för de offentliga finanserna, stabil valuta och låg inflation. Däremot finns det inga konvergenskrav när det gäller arbetslösheten. Den får vara hur stor som helst.

Med EU har Estland fått en grundlagsfäst ekonomisk politik, som sätter prisstabilitet och budgetbalans främst. När dessa mål, dels är överordnade kampen för sysselsättningen, dels gäller oavsett konjunkturläge, blir resultatet oavlätligen massarbetslöshet.

”Den främsta innebörden av ett EMU-medlemskap skulle vara att denna politik permanentas, görs närmast oåterkallelig”, skrev direktörstidningen Affärsvärlden med illa dold förtjusning redan 1995. Då gällde det Sverige. Men det gäller i lika hög grad idag. Även för Estland.

Gösta Torstensson

[eu och facket] är ett nyhetsbrev för folkrörelsen nej till eu:s fackliga nätverk. ansvarig utgivare: jan-erik gustafsson. redaktör: gösta torstensson. adress: rondovägen 312, 142 41 skogås. tfn: 08-771 43 79. e-post: gosta.torstensson@nejtill.eu.se.

folkrörelsen nej till eu är en partipolitiskt obunden medlemsorganisation. adress: pölgatan 5, 414 60 göteborg. e-post: kansli@nejtill.eu.se. hemsida: www.nejtill.eu.se.